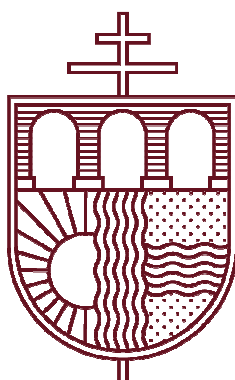

Gál Ferenc Egyetem

Pedagógiai Kar

Szakdolgozati útmutató

**GÁL FERENC
EGYETEM**

készítette:

Dr. Gurka Dezső
főiskolai tanár

GFE PK
Szarvas

2020

Alapvető tudnivalók a szakdolgozattal kapcsolatban

Szakdolgozatnak kizárólag a témavezetővel **való folyamatos konzultálással** – levelező hallgatók esetében (elmentett) levelezés útján történt egyeztetéssel – készült, releváns szakirodalmat felhasználó, **önálló részeredményeket vagy méréseket** tartalmazó, **szerkesztett, formázott, kinyomtatott és bekötött** írásbeli munka minősül. (A szakdolgozat teljes anyagát a MOODLE rendszerben kell feltölteni és egy műbőrkötéses példányt kell leadni vagy elküldeni a Kari Tanulmányi Osztályra.) A szakdolgozat főszövegének – amibe nem számít bele a tartalomjegyzék, a melléklet és a felhasznált irodalom – **minimális terjedelme 25 oldal**. A főszöveg **optimális terjedelme 30–40 oldal**, de lehetőleg ne haladja meg az 50 oldalt. (A szövegek közötti grafikonok, táblázatok terjedelmi szempontból szintén nem számíthatóak be főszöveggé.)

A **témaválasztás** a végzést megelőző év márciusáig, az oktatók által megadott témajegyzékek alapján történik. (A témavezető oktatóval való egyeztetés nyomán természetesen van mód a címek egyéni érdeklődésnek megfelelő módosítására.) A szakdolgozat **leadási határideje** júniusi záróvizsga esetén a záróvizsga évének április 15-éje, januári záróvizsga esetén a záróvizsga évét megelőző november 15-e.

Az anyaggyűjtéssel, illetve az adott téma kidolgozásával kapcsolatos szakmai információkat a szakdolgozók témavezetőiktől kapják meg a **kötelező konzultációk** során, hivatalos teendőikről pedig (pl. a szakdolgozati bejelentőlapok leadása, a záróvizsgára való jelentkezés) a tanulmányi osztály értesíti a hallgatókat.

A szakdolgozatot a **témavezető minősíti**, a végleges szakdolgozati jegy a védésen, a bizottság döntése nyomán alakul ki. A **védés** a szakdolgozat kb. ötperces bemutatásából valamint a témavezető által írásban előre feltett két-három kérdés részletes megválaszolásából, illetve a bizottság elnökének és tagjainak esetleges kérdéseinek megválaszolásából áll.

Fontos jogi alapelv, hogy minden nyomtatott vagy neten található írás – ideértendők természetesen a bármilyen intézménynél készült korábbi szakdolgozatok, doktori disszertációk is – az adott szerző szellemi tulajdonát képezi, ezért a **szó szerinti idézeteket idézőjelben** kell közölni, megváltoztatott szövegrészek esetében vagy tartalmi idézésnél (a lentebb közölt szabályoknak és mintáknak megfelelően) **minden esetben hivatkozni kell**. (Ezen feltételek betartása mellett természetesen bármilyen anyag felhasználható a

szakdolgozathoz. A sok lábjegyzet éppen hogy pozitívuma a dolgozatnak, az idegen nyelvű szakirodalomra való hivatkozás pedig különösképpen az.) Természetesen nem elegendő egyszer hivatkozni, minden átvett gondolati elem lelőhelyét külön-külön jelezni kell. Ennek elmulasztása esetén **plágium** (=szellemi termék eltulajdonítása) történik, ami a szakdolgozat minősítési folyamatból való kizárásával, súlyosabb esetben (pl. teljes fejezetek átvétele, más által készített szakdolgozat leadása) **büntetőjogi következménnyel** is jár, éppúgy, mint pl. az indexbejegyzések vagy a nyelvvizsga-bizonyítványok hamisítása. Mivel a szakdolgozatok nem selejtezhethők, s digitális változatuk bekerül az országos nyilvántartási rendszerbe, a plágium adott esetben évek vagy évtizedek múltán is kimutatható. (A szakdolgozat elején található nyilatkozat aláírása tehát nem tét nélküli formalitás, hanem kötelezettségvállalást jelent.)

Jelen **szakdolgozati útmutató** azokat az **általános elveket, szabályokat** tartalmazza, amelyeket témaválasztástól függetlenül, minden esetben be kell tartani. Ezekről eltérni csak a témavezető engedélyével, az egyes szakterületek bevett közlési mintáinak megfelelően, s a szakdolgozati útmutató függelékben közölt vonatkozó tantárgyi útmutató szerint szabad. **2015 szeptemberétől kizárólag ez a szakdolgozati útmutató érvényes.**

A szakdolgozati útmutató két részből áll. Az első rész egy általános tájékoztatót valamint azokat a **mintalapokat** tartalmazza, amelyekbe akár be is lehet másolni a szakdolgozat konkrét tartalmi elemeit. **A második rész részletező leírásait nem feltétlenül szükséges végigolvasni,** azok csupán az esetleg felmerülő speciális problémák megoldását hivatottak elősegíteni, illetve a mintában szereplő jelölések részletes magyarázatát tartalmazzák. **A tájékozódást legpraktikusabb a mellékelt mintalapok áttanulmányozásával kezdeni!**

Első rész

Általános tájékoztató, mintalapokkal

A szakdolgozat FŐSZÖVEGÉT Times New Roman betűtípussal, 12-es betűméretben, másfeles sorközzel kérjük elkészíteni. A szöveg formázásánál tabulátort és automatikus sorszámozást ne alkalmazzanak! Kérjük, hogy a szövegben szereplő címeket dőlt betűvel szedjék, szövegen belüli kiemeléseket (vastagított betű, dőlt betű) ne használjanak.

A margó balról 4 cm (a kötés miatt), jobbról 3 cm. A felső margó 3 cm, egy oldalra ne kerüljön több 32 sornál, vagyis az alsó margó kb. 4 cm legyen.

A lapszámzás a folyamatos, s a lap alján középpütt helyezkedik el.

A szakdolgozat összefüggő tartalmi egységei külön FEJEZETEKET képeznek, amelyeket címekkel és alcímekkel kell ellátni. A főcímet, a bevezetéssel kezdődően, arab számok jelölik. A TARTALOMJEGYZÉKBEN ne alkalmazzanak automatikus számozást és vastagított oldalszámot.

A BEVEZETÉS a téma rövid bemutatását, esetleg a kutatási előzményeket tartalmazza. Hipotézist kizárólag mérések, kérdőíves feldolgozások alapján készült munkákban kérünk, leíró jellegű társadalomtudományi és irodalomtörténeti szakdolgozatok esetében ez jobbra értelmezhetetlen, illetve értelmetlen. Kerülendő a témaválasztás néhány mondatnál hosszabb vagy érzélgős és helykitöltő szerepű indoklása. Amennyiben a további fejezetek rövid bemutatására szükség van, itt történjék meg, ugyanis az egy arab számmal jelzett fő fejezetcímek után közvetlenül nem következhet szöveg – az első, vagyis a bevezető, és az utolsó, vagyis a záró rész kivételével –, csak újabb, immár kétjegyű fejezetcím (pl. 2.1.). Egy-egy alfejezet nem lehet rövidebb egy oldalnál, tehát az erősen strukturált fejezetelosztás (pl. 2.1.1.1.) csak terjedelmesebb főszövegű szakdolgozatok esetében indokolt.

Az egyszámjegyű főfejezetek címe a főszövegben 14-es betűméretű, középre rendezett és aláhúzott, a kétszámjegyűeké (pl. 3.1.) 14-es betűméretű, balra zárt, a három (és esetleg további számjegyűeké) 12-es betűméretű és balra zárt.

A szakdolgozat leginkább rövid ÖSSZEGZÉSSEL vagy kitekintéssel, esetleg a további kidolgozást igénylő részek megemlítésével zárulhat. A befejező rész nem lehet rövidebb egy oldalnál, s nem lehet formális vagy pusztán ismétlő jellegű.

A fejezeteken belül minden kisebb gondolati egység önálló, de legalább 5-6 soros BEKEZDÉST képez. A bekezdések (kivéve a szövegegységek első bekezdéseit) **balról 1.25 egységnyire vannak behúzva**. Tabulátort használni tilos! A bekezdések között nem kell sort kihagyni.

A hivatkozás minden esetben LÁBJEGYZETBEN történjék. (A főszöveg kívánt pontján az index a „lábjegyzet beszúrása” ikonra kattintva helyezhető el.) A lábjegyzetek betűtípusa szintén **Times New Roman, a betűnagyság 10-es, a sorköz egyes**.

A lábjegyzet alapesetben a szerző vezeték- és keresztnévét (külföldi szerzők esetében a vezetéknev után vessző következik), a rövidített címet – könyvcím esetében kurziválva (=dőlt betűvel), folyóirat vagy évkönyv esetében álló betűvel – és az oldalszámot (vagy oldalszámokat) tartalmazza. A teljes címleírásokat a dolgozat végén, az irodalomjegyzékben kérjük megadni.

Az oldalszámok vagy az évszámok s az évszázadok számai között, továbbá közbevetett tagmondatok előtt és után ne kötőjel (-), hanem **nagy kötőjel (–)** szerepeljen! (Utóbbi a Ctrl és a numerikus mínusz együttes leütésével írható be.)

A FELHASZNÁLT IRODALMAT a **szerzők betűrendjében** kell felsorolni, a netes, esetleg levéltári források (sorkihagyással) ezek után következnek, a szerzők, illetve a dokumentumcímek betűrendjében. Felhasznált irodalomként **csak olyan művek szerepelhetnek, amelyekre konkrét hivatkozás történik a lábjegyzetekben**. (Azt tanácsoljuk, hogy **jegyzetkészítésnél pontosan írják ki az adott mű könyvészeti adatait**, esetleg rögtön gépeljék is be az irodalomjegyzékbe, egyéb esetben sok bosszúságot okoz, ha a dolgozat befejezésekor pusztán a címleírás vagy az oldalszámok rögzítése végett kell újra előkeresni a felhasznált szakanyagokat.)

A főszövegbe lehetőleg csak néhány, az adott oldal értelmezéséhez elengedhetetlenül szükséges grafikon, diagram vagy illusztráció kerüljön. Ezeket 12-es betűméretű **képaláírással** kell ellátni és sorszámozni kell. A többi ábrát, a kérdőív mintát, fotót, családfát vagy iratmásolatot a MELLÉKLETEKBEN kérjük megadni, itt is képaláírással. Az illusztrációk vagy másoktól átvett grafikonok stb. leőhelyét mindenesetben meg kell adni (a weblapokat is) a képaláírás végére tett indexhez tartozó lábjegyzetben. A mellékletben szereplő anyagokra a szakdolgozat főszövegében, zárójelben elhelyezett sorszámmal kell hivatkozni (pl. 2. ábra).

MINTALAPOK

Gál Ferenc Egyetem
Pedagógiai Kar
Szarvas

Gyermekszobák a Burgban
Mária Terézia, a családjánya

konzulens tanár:

Dr. Pehely Szilárda
főiskolai docens

készítette:

Boldog Félix
tanító szakos hallgató

2020

NYILATKOZAT

Én, Boldog Félix teljes felelősségem tudatában kijelentem, hogy a benyújtott szakdolgozat a szerzői jog nemzetközi normáinak tiszteletben tartásával készült.

Szarvas, 2020. április 12.

a szerző aláírása

Tartalomjegyzék

NYILATKOZAT.....	2
<u>1. Bevezetés: a Habsburgok gyermekei.....</u>	5
<u>2. A gyermek és család a 18. században.....</u>	10
2.1. A gyermekkor mint történeti jelenség. Philippe Ariès kutatásai.....	10
2.2. A gyermek az uralkodói dinasztiákban és a főúri családokban.....	14
<u>3. Mária Terézia a hétköznapokban.....</u>	18
3.1. Mária Terézia gyermekkora és neveltetése.....	18
3.2. Mária Terézia és Lotharingiai Ferenc viszonya.....	20
3.3. Mária Terézia szemlélete, módszerei a gyermeknevelésben.....	24
<u>4. Három esettanulmány.....</u>	27
4.1. Mária Krisztina – a kedvenc gyermek.....	27
4.2. Marie-Antoinette – az anyai aggodalmak alanya.....	30
4.3. József – az örök ellenlábás.....	32
<u>5. Gyermeksorsok – történelmi dimenzióban.....</u>	34
5.1. Mária Terézia viszonya felnőtté vált gyermekeihez.....	34
5.1.1. Mária Krisztina: egy boldog házasság.....	37
5.1.2. Marie-Antoinette: anyai intések levelekben.....	41
5.1.3. II. József: egy diszharmonikus anya-gyermek kapcsolat.....	45
<u>6. Összegzés: Mária Terézia anyaszerepének politikai metamorfózisa.....</u>	48
Felhasznált irodalom.....	51
Mellékletek.....	53

Tartalomjegyzék

NYILATKOZAT	2
<u>1. Bevezetés</u>	4
1.1. Összetartozást megjelenítő öltözetek	4
1.2. Az egyenruha fogalma, fajtái	5
<u>2. A díszegyenruhák kialakulásának előzményei</u>	6
2.1. Az első huszárezredek kialakulása	6
2.2. A kezdeti egyenruhák jellemzői (színei, stílusjegyei)	7
2.3. A kezdetektől meghatározó díszegyenruha-darabok	10
2.4. A díszegyenruhák sajátos jellemzői	12
<u>3. A magyar díszegyenruhák kialakulása</u>	13
3.1. A magyar honvédség létrejötte	13
3.2. A magyar díszegyenruhák fő részei	16
<u>4. Az egyenruhák átalakulása az Osztrák-Magyar Monarchia időszakában</u>	21
4.1. A szabadságharc utáni állapotok	21
4.2. Az egyenruhák egységesedésének szakaszai	23
4.3. Az első világháború egyenruhái	25
4.4. A Horthy-korszak utolsó hagyományörző díszegyenruhái	26
<u>5. Összegzés</u>	27
Felhasznált irodalom	28
Mellékletek	29

1. Bevezetés: a Habsburgok gyermekei

Mária Terézia, a felvilágosult abszolutisztikus egyik legfontosabb európai reprezentánsa, 1740 és 1780 között uralkodott. A történelemkönyvek főként a legfontosabb reformintézkedéseit taglalják, arról azonban keveset tudunk, hogy uralkodása mellett, mekkora gondot fordított családi életére, gyermekeire, s hűn szeretett férjére – Lotharingiai Ferencre is. Dolgozatom célja éppen az, hogy bemutassam az „Ausztria Magna Materét”, a birodalom mindenható anyját – ahogyan akkoriban sokan nevezték –, aki jószerivel mindent maga intézett, vezérelt és szabályozott mind az uralkodói székében, mind pedig családi életében.

Az uralkodónő családi életével felmerülő legfontosabb kérdések között szerepelhet, hogy miként is tudta összeegyeztetni az uralkodói teendőkkel zsúfoltságig megtelt napjait a családi teendőkkel? Hogyan nevelte tizenkét fős „gyermekseregét”, és hogy gyermekei nevelési módszereitől valójában mennyire is voltak boldogok, továbbá hogy férje, Lotharingiai Ferenc, hogyan törődött bele akkori alárendelt szerepébe, amikor a férfi felsőbbrendűsége rendíthetetlen társadalmi törvénynek számított?

A dolgozatomban megjelenő három esettanulmány, mely kiemelten Mária Krisztina, Marie-Antoinette, és Mária Terézia társuralkodójaként is híressé váló, Józsefre szorítkozik, szemlélteti a nagyhatalmú, határozott, néha már makacsul csökönyös édesanya nevelési módszereit, intézkedéseit. Az önálló életet kezdő gyermekekhez intézett levelei arra világítanak rá, hogy szeretete nem egyforma mértékben oszlott el, és a szigorú anya nézetei, intelmei, parancsai, túlzott gondoskodása könnyen terhessé válhatott a felnőtté váló gyermekek számára.¹ Mindezek megcáfolják a királynő egy alkalommal tett kijelentését, miszerint ő minden gyermekét egyformán szeretette. Annyi bizonyos, valamennyiüket szerette, de nem egyformán. Anyai szívéhez legközelebb a Mimiként is becézett, Mária Krisztina állt, aki kiváltságos helyet foglalt el az uralkodónő életében.²

Mária Krisztina megkülönböztetett helyzete is példázza, hogy Mária Terézia követett el hibákat a gyermekei nevelésében, kiélezve ezzel a gyermekek közötti viszályokat. Azonban Ausztria Magna Materé is csak ember volt. Való igaz, hogy több lánya boldogságát is feláldozta az államérdekek és a politika oltárán, ezt azonban erősen megkívánta százada és azok az akkori törvényszerűségek, amelyek nála is hatalmasabbak voltak.³

¹ Barta János: *Mária Terézia*, 5.

² Weissensteiner, Friederich: *Mária Terézia leányai*, 30.

³ Uo. 31.

2. A gyermek és család a 18. században

2.1. A gyermekkor mint történeti jelenség. Philippe Ariès kutatásai

Bár a szülők és a társadalmi környezet mindig is odafigyeltek a gyermekekre, azok gondozására, nevelésére és felnőtté válására is, a történészek alig-alig foglalkoztak a gyermekkor történeti dimenzióival. Kutatásaik leginkább csak arra összpontosultak, hogy a szülők és a társadalom mit tettek gyermekeikkel és gyermekeikért. A historikusok valószínűleg Locke „tabula rasa” koncepcióját vették kizárólagosan alapul, miszerint a gyermek mint passzív befogadó jelenik meg a felnőttek közösségében, akik az ő felnevelésére és tanítására irányuló törekvéseket végeznek. Azonban azt nem vették figyelembe, hogy egy gyermek, sőt akár már egy csecsemő is igen erőteljesen tud hatni a felnőttek világára. Nem elég pusztán azt vizsgálni, hogy a múlt század társadalmi hogyan bántak gyermekeikkel, a gyermekkor történeti kutatásában és feltárásában elengedhetetlen ismerni a másik oldal hatását is, vagyis azt, a gyermekek, hogyan hatottak a felnőttek világára.⁴ Ez utóbbi vizsgálatára is szolgáló tudományág a gyermekkortörténet, amelyről a továbbiakban szólunk, illetve ennek legjelentősebb képviselőjéről, Philippe Ariès-ről (3. melléklet) is szól a dolgozat kitüntetett fejezete.

A gyermekkortörténet fiatal tudományágnak tekinthető, melynek tényleges kialakulása az 1960-as évekre tehető. Kialakulása és fejlődése során a kutatók figyelme az ember személyes kapcsolatrendszerére, gondolkodásmódjára, valamint az ezzel összefüggésben álló hétköznapi viselkedésére irányult.⁵ Kialakulásának lépcsőfokához tartozik Ellen Key svéd tanítónő műve, mely *A gyermek évszázada* címet viseli. Továbbá hozzájárultak a gyermekkortörténet iránti érdeklődés növekedéséhez különféle társadalomtörténeti kutatások, így a mentális történeti, családtörténeti, vagy a hétköznapi élettörténeti vizsgálódásai.⁶ Ha már kialakulásának előzményeit vizsgáljuk, elengedhetetlen, Ha már kialakulásának előzményeit vizsgáljuk, elengedhetetlen, hogy megemlítsük az 1930-as években létrejövő „Anneles-kör” működését.⁷ Tagjai (Lucien Febvre, Fernand Braudel, Emmanuel Le Roy Ladurie, Jaques Le Goff, Pierre Nora) a történetírás mellett kötelezték el magukat, de egy olyanfajta történetírás

⁴ Marczali Henrik: *Mária Terézia*, <http://mek.oszk.hu/02000/02030/02030.htm#1>

⁵ Pukánszky Béla: *Bevezetés a gyermekkor történetébe*, <http://www.pukanszky.hu/gyertort.pdf>

⁶ Supka Géza: *Habsburg-krónika*, 55–70.

⁷ Pukánszky Béla: *Bevezetés a gyermekkor történetébe*
<http://www.pukanszky.hu/gyertort.pdf> (Megtekintve: 2014. ápr. 4.)

Felhasznált irodalom

Barta János: *Mária Terézia*. Gondolat, Budapest, 1998.

Etzlstorfer, Hannes: *Mária Terézia a gyermekszobában. Egy császárnő magánélete*. Gabo, Budapest, 2008.

Herder, Johann Gottfried: *Eszmék az emberiség történetének filozófiájáról*, in uő: *Eszmék az emberiség történetének filozófiájáról és más írások*. Gondolat, Budapest, 1978.

Kiss-Béry Miklós: *III. Károly és Mária Terézia*. (Magyar királyok és uralkodók 24.). Duna International, Budapest, 2011.

Nagy Katalin: *A német- magyar kulturális kapcsolatok történetéből. Polgári nevelés irodalommal 1700–1849*. doktori értekezés. Kolozsvár, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, 2013.

Rupke, Nicholas A.: *Caves, fossils and the history of the earth*, in Cunningham, Andrew – Jardine, Nicholas (ed.): *Romanticism and the Sciences*. Cambridge University Press, Cambridge, 1990.

Supka Géza: *Habsburg- krónika*. Helikon, Budapest, 1986.

Zakar Péter: *Katonai házassági perek Mária Terézia korában*, *Aetas* (21), 2006/2–3, 69–92.

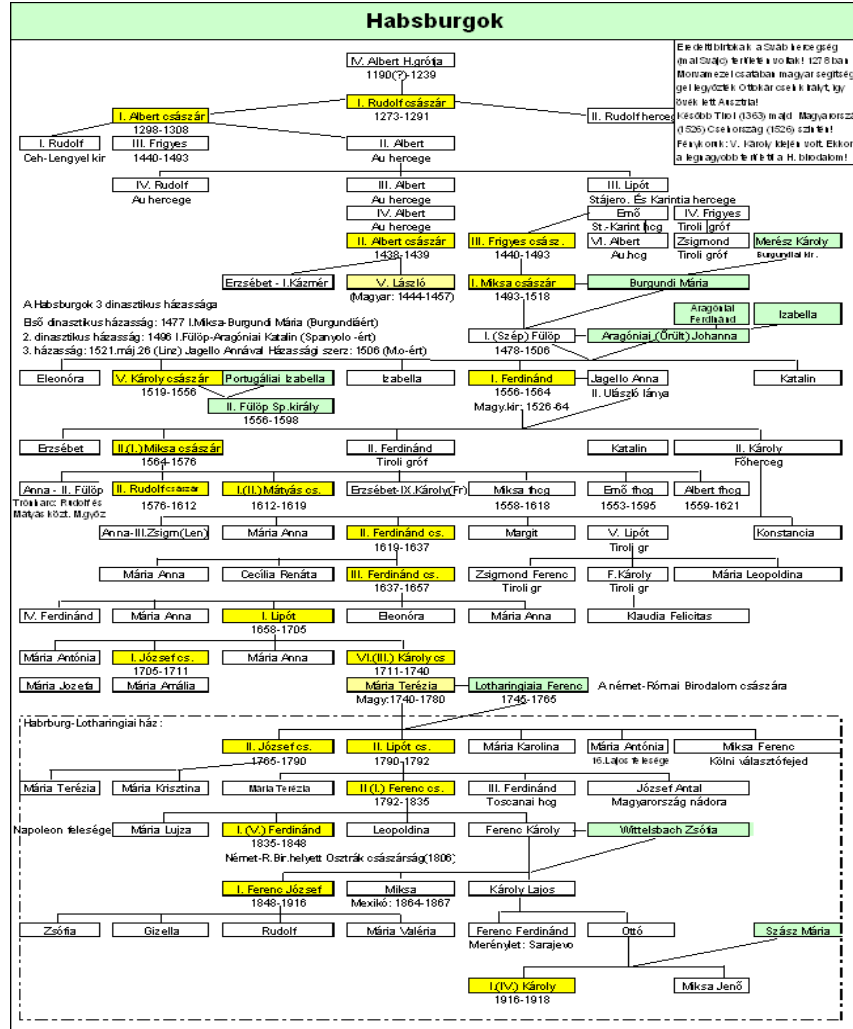
French, Valerie: *A gyermek hatásának története*
<http://mek.oszk.hu/02000/02030/02030.htm#1> (Megtekintve: 2015. márc. 6.)

Marczali Henrik: *Mária Terézia, 1717–1780 I. fejezet Mária Terézia gyermekkora és neveltetése*
<http://mek.oszk.hu/05700/05755/html/01.htm#d1e215> (Megtekintve: 2014. febr. 2.)

Pukánszky Béla: *Bevezetés a gyermekkor történetébe*
<http://www.pukanszky.hu/gyertort.pdf> (Megtekintve: 2015. márc. 6.)

Shahar, Shulamith: *A szoptatás*
<http://mek.oszk.hu/02000/02030/02030.htm#6> (Megtekintve: 2015. aug. 6.)

Melléletek

1. ábra: A Habsburgok családfája⁸

MINTALAPOK VÉGE

⁸ <http://tortenelemklub.com/adattar/uralkodoi-csaladfab/10-a-habsburgok-csaladfaja-es-a-dinasztia-felemelkedese> (Megtekintve: 2014. ápr. 4.)

Második rész

Részletező leírások

CÍMLEÍRÁS A FELHASZNÁLT IRODALMAK JEGYZÉKÉBEN

Nyomtatott művek

- Minden esetben adják meg a hivatkozott munka **alcímét is**; könyvek esetében, ha van, a **sorozattit is**.
- Könyvek esetében, ha nem első kiadásról van szó, kérjük, tüntessék fel a kiadásjelzést (pl. 2. jav. kiad.).
- Többkötetes műveknél lehetőleg az egészre vonatkozó bibliográfiai adatokat tüntessék fel, és ezen belül hivatkozzanak a megfelelő kötetre.
- Kérjük, hogy az évkönyveket is folyóiratként vegyék fel.
- A bibliográfiai leírásban (külföldi szerzők neve esetében is) a **vezetéknév áll elől**.
- A **keresztnevet ne rövidítsék**, csak ha a kiadványon is így szerepel! (Ez esetben a rövidítést szögletes zárójelben kérjük feloldani.)
- A **nevek között nagyköjtjel és szóköz**, a kiadási helyek között nagyköjtjel van (pl. Philippe Lacoue-Labarthe – Nancy; Jean-Luc Pécs–Miskolc).
- A szerkesztői minőség feltüntetése az eredeti műben jelzett módon történik: (Szerk., S. a. r., Hrsg., Ed., Red. stb.).
- A cikk szövegében a **könyv- és folyóiratcímek kurziváltak**, a fejezet- és cikkcímek idézőjelek között szerepelnek. A címhez kapcsolt toldalék már nem kurzivált (pl. a *Valóságban*).

Könyvek

Schelling, Friedrich Wilhelm Joseph: *A transzcendentális idealizmus rendszere*. Gondolat, Budapest, 1983. Ford. Endreffy Zoltán.

Péter Katalin: *A magyar romlásnak századában*. 2. kiad. Gondolat, Budapest, 1979. (Magyar história 34.)

Lacoue-Labarthe, Philippe – Nancy, Jean-Luc: *The Literary Absolute*. State University of New York Press, Albany, 1988.

Könyvfejezetek

Weiss János: Schelling és Hölderlin találkozása 1795 decemberében, in uő: *Mi a romantika? Filozófiai tanulmányok*. Jelenkor, Pécs, 2000, 58–59.

Schlegel, Friedrich: Kritikai töredékek, in Schlegel, August Wilhelm – Schlegel, Friedrich: *Válogatott esztétikai írások*. Gondolat, Budapest, 1980, 244–257. Fordította Tandori Dezső.

Falkenburg, Brigitte: Kants Forderung an eine wissenschaftliche Metaphysik der Natur, in Fulda, Hans Friedrich – Stolzenberg, Jürgen (Hrsg.):

Architektur und System in der Philosophie Kants. Meiner, Hamburg, 2001, 229–244.

Folyóiratcikkek

A cikk címe álló betűvel szerepeljen, utána vessző van. A folyóirat címe dőlt betűs, utána álló betűvel zárójelében az évfolyam következik. Az évszám után az évfolyamon belüli folyóiratszám, majd az oldalszámok jelölése következik.

Z. Karvalics Sándor: Az adatsilóktól a tudomány kontrollforradalmáig, *Magyar Tudomány* (169), 2008/3, 334–342.

Kaiser, David: The Postwar Suburbanisation of American Physics, *American Quarterly* (56), 2004/4, 851–888.

Internetes források

- Amennyiben a google books beszkenelt anyagát használják, vagy egyéb, az eredeti művet azonos formátumban reprodukáló internetes forrásokra hivatkoznak, elegendő a nyomtatott forrás könyvészeti adatait feltüntetni.

- Folyóiratok internetes archívumára kérjük **a cikk címének teljes leírásával** és a teljes honlapcím feltüntetésével hivatkozni.

- Ha internetes forrást idéznek, kérjük hogy zárójelben tüntessék fel a **letöltés dátumát**.

- Kérjük, hogy az irodalomjegyzékbe pusztán a www-s megjelöléssel ne vegyenek fel tételeket, kivéve, ha sem szerzője, sem címe nincs az adott webhelynek. Utóbbi esetben zárójelben kérjük megadni a tartalmát.

Az internetről vett képek és egyéb mellékletek esetén a képaláírás utáni indexhez tartozó lábjegyzetben kérjük feltüntetni a pontos honlapcímet, más forrásból származó nem saját készítésű melléklet címe után pedig a jogtulajdonost. Ha az adott honlapról csupán melléklet származik, nem kell külön feltüntetni az irodalomjegyzékben.

- A honlapcímet a digitális változatban is **fekete színnel és aláhúzás nélkül** kérjük.

Blanpied, William A.: Inventing US Science Policy, *Physics Today* (51), 1998/2, 34–40. http://nsf.gov/about/history/nsf50/science_policy.jsp (megtekintve: 2011. szeptember 5.)

Pukánszky Béla: *Bevezetés a gyermekkor történetébe*
<http://www.pukanszky.hu/gyertort.pdf> (Megtekintve: 2014. ápr. 4.)

Levéltári források

- Az irodalomjegyzék betűrendjében adják meg a hivatkozott iratot őrző **levéltár, valamint az azt magába foglaló állag nevét** szövegesen. (pl. Magyar Országos Levéltár, F 1 Gyulafehérvári Káptalan Országos Levéltára, Libri regii)

- Ha a hivatkozott levéltári egység a néven kívül valamiféle kóddal is rendelkezik, azt is adják meg (pl. Borsod–Abaúj–Zemplén Megyei Levéltár, IV. 1501 a. Miskolc Város Levéltára, Miskolc Város Tanácsának iratai, Tanácsülési jegyzőkönyvek)

- A lábjegyzetekben az őrző intézménytől állagig már csak rövidítve hivatkozzanak (pl. MOL F 1)

A LÁBJEGYZETEK

- A szakirodalmi hivatkozásokon túl a lábjegyzetekbe kerülhetnek rövidebb szövegidézetek, vagy a **főszöveget kiegészítő szerzői megjegyzések**.
- Ugyanannak a szerzőnek eltérő időpontban keletkezett műveinek beazonosítása a lábjegyzetben megadott rövid cím segítségével történik. Kérjük, hogy a hasonló címekből legalább annyi elemet adjanak meg, amennyi a hivatkozott műveket megkülönböztethetőségét lehetővé teszi. (pl. Romsics Ignác: A Horthy-korszak elitjei; Romsics Ignác: A Horthy-korszak historiográfiája).

Az előzőtől csupán oldalszámban különböző hivatkozás:

Uo. 88.

Új hivatkozás:

Általános séma: Szerző(k) vagy szerkesztő(k) neve(i) [több név esetén nagyköötőjellel és szóközzel], a cím rövid változata [könyv kurzív, fejezet vagy cikk álló betűvel], oldalszám(–oldalszám).

Schelling, Friedrich Wilhelm Joseph: *A transzcendentális idealizmus rendszere*, 232.

Weiss János: Schelling és Hölderlin találkozása, 367–369.

Lásd Németh András *A magyar pedagógia tudománytörténete* című könyvét.

Lásd uő: *Lubrich Ágost*.

Lásd pl. Friedrich Schlegel: „A filozófiáról Dorotheának” című tanulmányát.

Vö. Hilmar Frank: *Aussichten ins Unermessliche*.

Idézi Beke László: *David Caspar Friedrich*, 77.

Lásd uo. 32.

Vö. uo. 202.